

28. Umyndiggørelse og Beskikkelse af fast Lavværge. Medens efter gældende dansk Ret Umyndiggørelse henhører under Øvrigheden, er i saa godt som alle andre europæiske Stater Spørgsmaal om Umyndiggørelse henlagt til Afgørelse ved Retterne, om end under Former, der mere eller mindre afvige fra de almindelige Procesformer. Henset til den indgribende Betydning, Umyndiggørelse i Reglen vil have for den paagældende, er ogsaa i Udkastet Umyndiggørelse henlagt under Retterne. Reglerne derom ere i Korthed følgende:

Hvis den, der ønskes umyndiggjort, ikke selv rejser nogen Indsigelse derimod, kan vedkommende Underrettsdommer, naar han efter alt foreliggende finder tilstrækkelig Grund til Umyndiggørelsen, selv dekretere saadan, og denne Afgørelse kan da ikke paaklages til højere Ret. Hvis derimod den, der ønskes umyndiggjort, ikke selv samtykker, eller Retten trods dennes Samtykke finder Begæringen utilstrækkelig begrundet, henvises Spørgsmaalet til Afgørelse ved Landsret, hvor der da finder en mundtlig, kontradiktorisk Forhandling Sted. Underrettsdommeren kan dog, naar der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, altid afsige et foreløbigt Umyndiggørelsesdekret, der gælder, indtil Landsrettens Afgørelse foreligger.

Hvis ikke en Sagfører melder sig for Landsretten som antagen af den, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmaal, skal Landsrettens Justitiarius beskikke en saadan dertil.

Landsrettens Afgørelse af Umyndiggørelsesspørgsmaalet kan indankes for Højesteret.

Begæring om en Umyndiggørelses Ophævelse maa indgives til Landsretten. For imidlertid at beskytte denne Ret imod den Tidsspilde, som det vilde forvolde, om den skulde optage Sagen til fornyet Prøvelse, hver Gang der fremkom en af de Begæringer om Umyndiggørelsens Ophævelse, som fra visse Klasser af Sindssyge til Stadighed kunne ventes, gives den Regel, at Retten, naar Sindssvaghed er Umyndiggørelsesgrunden, ikke behøver at tage Hensyn til et af den umyndiggjorte eller af andre paa hans Vegne indgivet Andragende om Umyndiggørelsens Ophævelse, naar saadant Andragende ikke er ledsaget af en Embedslæges Anbefaling.

Angaaende *Beskikkelse af fast Lavværge* for en Enke ifølge Begæring fra andre end Enken selv, gælde de samme Regler som om Umyndiggørelse. Hvis derimod en Enke selv fremsætter saadan Begæring, skal Underrettsdommeren uden videre Undersøgelse dekretere, at Begæringen tages til Følge.

Bestemmelse om, hvem der skal være Værge for en umyndiggjort eller fast Lavværge for en Enke, der skal have saadan, skal vedvarende træffes af Øvrigheden.

29. Mortifikationssager og Sager til Erhvervelse af Ejendomsdom. De Regler, som Udkastet angaaende den borgerlige Retspleje indeholder om Mortifikation, vedrøre kun de Tilfælde, i hvilke saadan er betinget af forudgaaende retslig Forfølgning og Dom, medens den Række Lovbud, der give Adgang til at opnaa Mortifikation uden Iagttagelse af saadan Fremgangsmaade, t. Eks. med Hensyn til Sparekassebøger, i det hele blive uberørte af Udkastets Bestemmelser.

Af Forandringerne paa det her omhandlede Omraade er den væsentligste den, at Afgørelsen af det Spørgsmaal, om Mortifikationsstævning eller Stævning til Erhvervelse af Ejendomsdom maa udstedes, henvises til Retskendelse i Stedet for som hidtil til Administrationens Afgørelse.

I øvrigt følger den processuelle Fremgangsmaade i disse Sager Udkastets